

Leányvári Újság

Leinwarer Zeitung

AZ ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

III/13. szám
2009. december

Nézz föl az égre!

*„Láttuk csillagát napkeleten s eljöttünk,
hogy bemutassuk neki hódolatunkat.”
(Máté evangéliuma 2,2)*

A napkeleti bölcsek története arra hív minket, hogy fölfedezzük a csillagot, amely elvezet Jézushoz. Csillagászok állítják, hogy valódi égi jelenség – a Jupiter és a Szaturnusz együttállása a Halak csillagképben – keltette fel a babiloni papcsillagászokban az érdeklődést, és táplálta bennük az elszántságot, hogy útra keljenek. Aki a csillagok szerint tájékozódik, annak fel kell emelnie a fejét, vállalva az elbotlás, vagy akár az esés kockázatát. Aki földre szegezett szemmel, észrevesz minden lába előtt fekvő akadályt, az nagy valószínűség szerint nem fog botladozni, de egészen biztosan el fog tévedni. Aki ellenben mer – két lábbal a földet taposva – égre emelt tekintettel haladni, az bukdácsolva ugyan, de eléri célját. A betlehemi csillag tapintatosan próbálja átformálni életszemléletünket: ne arra koncentráljunk, ami gátol minket a továbbjutásban, hanem az elérendő cél vonzásában ismerjük fel az út szépségét és értelmét.

A mi „égboltunkon” számtalan hamis csillag tündöklök, és akar megnyerni bennünket magának. Ilyenek lehetnek, bár nem kizárólag ezek: a pénz, a karrier, a munka, a szórakozás, a szex, a tv, az internet csillagai. Fényükkel elkápráztatnak, szépségükkel lenyűgöznek, sokat ígérnek, hogy magukhoz láncoljanak, majd mindentől megfosztva magunkra hagynak.

A három főcsillag: a Siker, a Népszerűség és a Hatalom. El akarják hitetni velünk, hogy azok vagyunk, amit teszünk; azok vagyunk, amit mások mondanak rólunk; és azok va-

gyunk, amink van. Ha ezektől a csillagoktól függünk, akkor az állásunk, a hírnevünk, a vagyonunk elvesztésével az élet értelmét is elveszítjük. (Henri J. M. Nouwen nyomán)

A valódi csillag követése állandó figyelmet, éberséget kíván. Időnként felhő takarja el szemünk elől. A betegség, a gyász, a csalódás, a munkanélküliség, a szűkölködés felhői. Ezeken az útszakaszokon a hitünk segít át, meggyőzve bennünket arról, hogy a csillag létezését nem vonhatjuk kétségbe az előtte tornyosuló felhő miatt. Nincs olyan körülmény, amely akadályozhatna abban, hogy folytassuk utunkat Jézus felé. A megváltozott élethelyzet legfeljebb az útvonal módosítására kényszerít, de soha sem megállásra, vagy visszafordulásra. Igazi örömhír, hogy nem egyirányú utcába vitt be minket csillagunk. Jézus szembejön velünk, s ha mi elakadunk, ő megszorozza lépteit. Örömdetes az is, hogy nem kell nagy távolságokat megtennünk. Igen rövid az a belső út, amely Jézushoz vezet: a fejunktől a szívünkig tart. Eleget, ha naponta 20-25 percre elcsendesedünk, és egyre ismétljük: „Jöjj el, Uram!”

A csillag, amelyet követünk, megáll a szívünk felett, szelíd fényével beragyogja ezt a meghitt hajlékot, és az éjszaka csendjében tisztán halljuk a Mennyei Atya szózatát: „Te vagy az én szeretett fiam, te vagy az én szeretett lányom, akiben kedvem telik”.

Feldhoffer Antal
plébános

Önkormányzat

Képviselő-testületi ülés 2009. november 30.

Megjelentek a Képviselőtestület megválasztott tagjai:
Adamik Sándor, Csobán Zoltán, Frank György,
Hanzelik Gábor, Juhos Tamás, Kovács István,
Misikné Lóczy Irén képviselők

Dr. Holicska Judit jegyző

Papp Pál alpolgármester

Tóth János polgármester

Igazoltan távol: Boros László képviselő

- Első napirendi pontként tájékoztató hangzott el a közoktatási társulásról. Piliscsév község Képviselő-testülete szándéknyilatkozatot adott ki csatlakozási szándékáról a Kesztyölc-Leányvár Oktatási Intézményfenntartó társuláshoz. A Képviselőtestület megvitatta, hogy az új partner csatlakozása miben módosítja a társulási szerződést, valamint annak bevételi és kiadási részét. A Képviselőtestület a vita után elfogadta Piliscsév község csatlakozási szándékát.
- A Képviselőtestület a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság javaslata alapján elfogadta adórendeletét (Leányvár község Önkormányzata 15/2009 (XII. 01) számú rendelete a helyi adókról).
- Következő napirendi pontként szintén a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság javaslata alapján a Képviselőtestület áttekintette és elfogadta a 2010. évi díjtételeket. Ennek kapcsán a két legjelentősebb tétel a csatorna és a hulladék-szállítási díj. A szennyvízelvezetés díjai infláció alatt (a lakossági: 2,7%-al, közületi 3%-al) emelkednek. Csökken a vízterhelési díj mértéke. A hulladékszállítási díj mértékének csökkentéséről a Dorogi Többcélú Kistérségi Társulás elnöke is tárgyalt a szolgáltatóval. Megállapította, hogy a szolgáltató költségeinek kimutatása reális, a 7,6%-os díjemelés alatta marad a költségemelkedés alapján emelhető mértéknek. Amennyiben a Képviselőtestület a díjemelés mértékét nem fogadja el, a különbözetet az Önkormányzatnak a saját költségvetéséből kell pótolnia, amire nincs lehetőség. Mozgástér híján a Képviselőtestület elfogadta a díjemelést. A sírhely megváltások esetében két tétel került meghatározásra. A temető fenntartása az Önkormányzatnak évente több száz-ezer forintjába kerül. A sírhelyek megváltásából befolyó összegek nem fedezik ezen kiadásokat. Nem beszélve, hogy a koszorú és a te-

metési segély kiadási összege meghaladta a megváltás költségét. Az első megváltás terhein a Képviselőtestület nem akart lényegesen emelni.

Sírhelyek

	Díj	
	Első megváltás	Újraaváltás
Szimpla sírhely	9.000 Ft/25 év	14.000 Ft/25 év
Dupla sírhely	16.000 Ft/25 év	26.000 Ft/25 év

Sírkertek

8 egyes, vagy 4 dupla sírhely méretben 600 x 540 cm kiterjedésben	168.000 Ft / 25 év	
12 egyes, vagy 6 dupla sírhely méretben 900 x 540 cm kiterjedésben	420.000 Ft / 25 év	
4 egyes, vagy 2 dupla sírhely méretben 400 x 540 cm kiterjedéssel	42.000 Ft / 25 év	50.000 Ft / 25 év

Hulladékszállítási díj: 3,521 Ft / liter + ÁFA egységár

Csatornaszolgáltatás díja

	Díj Ft/m3
lakossági	375
közületi	670
A fogyasztókra áthárított vízterhelési díj	4,30

Lakbérek

	Díj
Összkomfortos lakás	250 Ft / m2 / hó
Komfort nélküli lakás	70 Ft / m2 / hó

Művelődési ház bérleti díjai

	Díj
Esküvő (1 napos)	20.000 Ft + Áfa + konyha használat
Esküvő (2 napos)	30.000 Ft + Áfa + konyha használat
Nagyterem (vásár)	8.000 Ft + Áfa
Nagyterem (bál, egyéb rendezvény 1 napos)	25.000 Ft + Áfa
Nagyterem (bál, egyéb rendezvény 2 napos)	30.000 Ft + Áfa
Étkészlet	60 Ft + Áfa + pótlás
Konyha használat	12.500 Ft + Áfa

Önkormányzat

A nagyterem használata nonprofit szervezetek számára ingyenes.

A jelenleg hatályos Áfa törvény értelmében a terembérleti díjak áfa mentesek, de 2010.01.01-től a bérbeadást 25 % Áfa terheli.

Hírdetési díjak

	Díj
Teljes oldal	12.000 Ft + Áfa
Fél oldal	6.000 Ft + Áfa
Negyed oldal	3.000 Ft + Áfa
Nyolcad oldal	1.500 Ft + Áfa
Tized oldal	1.250 Ft + Áfa

A hirdetők a negyedik alkalomtól 20% kedvezményben részesülnek.

Közüterület-foglalási díjak

	Díj
Építkezés - építési engedéllyel	100 Ft / m ² Az első 30 nap 1 évben egyszer díjmentes
Építkezés - építési engedéllyel 30 napon túli használat	200 Ft / m ² / hó
Építkezés - építési engedély nélkül	200 Ft / m ² / hó
Vállalkozás	300 Ft / m ² / hó
Vásárolás	500 Ft / m ² / nap
7,5 t-nál nagyobb össztömegű jármű, lassú jármű és járműszerelvény	10.000 Ft / hó

- A Képviselőtestület megvitatta a III. negyedévi gazdálkodás helyzetét. Megállapította, hogy a bevételek (saját adó) elmaradtak a tervtől. Az önkormányzatnak likviditási gondjai vannak. A beszámolót a Képviselőtestület nem fogadta el. Az Önkormányzat a 2009. évi költségvetését az I/2009 (II.18.) számú rendeletében hagyta jóvá. Az éves gazdálkodás során a Önkormányzatnak – a III. negyedévben – a központi költségvetés terhére pótelőirányzatot állapítottak meg, melynek összege 2.799 eFt. Az Önkormányzat eredeti bevételi és kiadási főösszege 386.259 eFt volt, amely az eddigi két módosítás után 386.813 eFt-ra változott. A Képviselőtestület által elfogadott 17/2009 (XII.01) rendelet alapján a költségvetés főösszege

389.612 e Ft-ra változott.

Pótelőirányzatok:

Megnevezés	Összeg (ezer Ft)
Ápolási díj	726
Rendelkezésre állási támogatás	41
Német Kisebbségi Önkormányzat feladatalapú támogatása	179
SZJA jövedelem-differencia	1189
Közcélú foglalkoztatás	664
Összesen	2799

- Következő napirendi pontként a Képviselőtestület megvitatta és elfogadta a belső ellenőrzés 2010. évi munkatervét. A belső ellenőr a Dorogi Többcélú Kistérségi Társulás keretén belül működik.
- A Képviselőtestület megvitatta és jóváhagyta a 2010. évi költségvetési koncepciót. A Képviselőtestületnek úgy kellett a prognosztizált bevételi és kiadási számok felett vitáznia, hogy még nem volt költségvetése az országnak. Annyi azonban látszik, hogy a 2009. évi 13 millió forintos mínuszt újabb 10 millió forintos elvonás követi 2010-ben. Reálértékben 26-27 millió forintos elvonást kell kigazdálkodni a 2008-as évhez képest. A gazdasági válság nehéz döntéseket fog megkövetelni.
- A Képviselőtestület elfogadta a 2010-es munkatervét, melyben cikluszáróként 2010 szeptemberében tart közmeghallgatást.
- A Képviselőtestület zárt ülésen személyi kérdést tárgyal.

*Tóth János
polgármester*

Önkormányzat

Leányvár község Önkormányzatának 15/2009.(XII.01.) rendelete a helyi adókról

Leányvár község Önkormányzata a helyi adókról szóló 1990.évi C.törvény (a továbbiakban: Htv.) 1. §. (1) bekezdése alapján, a Helyi önkormányzatokról szóló 1990.évi LXV.törvény 16.§.(1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva az alábbi rendeletet alkotja.

I .fejezet

Általános rendelkezések

1.§.

(1) Leányvár község Önkormányzata az önkormányzati pénzeszköz felhasználásával megvalósuló települési infrastruktúra fejlesztéséhez, valamint az önkormányzat feladatai ellátásához szükséges források kiegészítése érdekében – figyelemmel a lakosság teherbíró képességére – Leányvár község közigazgatási területére

- a. telekadót
- b. építményadót
- c. vállalkozók kommunális adóját
- d. helyi iparüzési adót

állapít meg.

II. Fejezet

Az egyes adókra vonatkozó különös rendelkezések

Telekadó

Az adó alapja és mértéke

2.§.

Az adó alapja a telek m²-ben számított területe. Az adó mértéke: 40,-Ft/m².

Adómentességek, adókedvezmények

3.§.

- (1) Mentés az a telek, amely a település Helyi Építési Szabályzata alapján nem beépíthető.
- (2) A településen állandó bejelentett lakcímmel rendelkező tulajdonos magánszemélyt 75 % adókedvezmény (alap-adókedvezmény) illeti meg.
- (3) Mentés a telekadó fizetési kötelezettség alól a lakóház építésére alkalmas építési telek, ha az adóalany az ingatlanon az adókötelezettség keletkezésétől számított 3 éven belül lakóházat épít. A beépítés tényét az adóalany a jogerős használatbavételi engedéllyel igazolja.
- (4) Amennyiben az adóalany a (3) bekezdésben foglalt kötelezettségét nem teljesíti, úgy a mentesség idejére eső adó késedelmi pótlékkal növelt összegét köteles megfizetni.
- (5) Az (2)-(3) bekezdésben meghatározott adó-

mentesség a vállalkozó üzleti célt szolgáló telke után nem alkalmazható.

Építményadó

Az adó alapja és mértéke

4. §

- (1) Az adó alapja az építmény négyzetméterben számított hasznos alapterülete.
- (2) Az adó évi mértéke
 - a. lakás esetén: 400,-Ft/ml
 - b. nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész után: 20,-Ft/m².

Adókedvezmények

5. §

- (1)
 - a. A településen állandó bejelentett lakcímmel rendelkező tulajdonos magánszemélyt 75 % adókedvezmény (alap-adókedvezmény) illeti meg a lakás céljára szolgáló építmény után fizetendő adóból.
 - b. Az a) pont szerint számított adóból további 10-10 % adókedvezmény illeti meg az adózót minden, ugyanitt állandó bejelentett lakcímmel rendelkező közeli hozzátartozó után (kiegészítő adókedvezmény).
 - c. A fenti kedvezményekkel csökkentett adó nem lehet kevesebb az alap-adó 12,5 %-ánál.
- (2)
 - a. Az egyedül élő, az öregségi nyugdíjkorhatárt elért vagy a legalább 67%-ban rokkant (III. rokkantsági csoport) a lakcímnnyilvántartás szerint állandó bejelentett lakcímmel rendelkező magánszemélyt, a lakóhelyeül szolgáló építmény után 95%-os adókedvezmény illeti meg.
 - b. A nem egyedül élő, az öregségi nyugdíjkorhatárt elért vagy a legalább 67%-ban rokkant (III. rokkantsági csoport) a lakcímnnyilvántartás szerint állandó bejelentett lakcímmel rendelkező magánszemélyt, a lakóhelyeül szolgáló építmény után 90%-os adókedvezmény illeti meg.
- (3) Az (1-2) bekezdésekben említett adókedvezményre jogosult adóalany igényét, vagy a kedvezmény megszűnését az adóévet követő év január 31. napjáig jelenti be - az iratok csatolása mellett - az illetékes adóhatóságnál.
- (4) Az (1)-(2) bekezdésben meghatározott adókedvezmény a vállalkozó üzleti célt szolgáló épít-

Önkormányzat

ménye után nem alkalmazható.

Vállalkozók kommunális adója

Az adó mértéke

6.§.

Az adó mértéke az önkormányzat illetékességi területén foglalkoztatottak korrigált átlagos statisztikai állományi létszámára vetítve 1.800 Ft/fő/év.

Helyi iparüzési adó

Az adó mértéke

7.§.

(1) Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke az adóalap 2%-a.

(2) Ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke:

- a. a Htv. 37. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti tevékenység-végzés után naptári naponként 500 Ft,
- b. a Htv. 37. § (2) bekezdésének b) és c) pontjai szerinti tevékenység-végzés után naptári naponként 1.000 Ft.

III. Fejezet

Az adó megfizetése

8.§.

(1) A telekadót és az építményadót az adózónak félévenként, két egyenlő részletben, az adóév április 15-dikéig, illetve október 15-dikéig kell megfizetnie.

(2) A 2010. évre vonatkozó építményadó bevallásokat, valamint a kedvezményekre való igény-jogosultságot az adózók 2010. március 15-ig jelenthetik be.

(3) Az 5.000,-Ft-ot meg nem haladó adó a Polgármesteri Hivatal házipénztárába történő befizetéssel készpénzben is megfizethető. Az átvett készpénzről azonnal nyugtát kell adni, s a pénzüsszeget legkésőbb a következő munkanapon az adóbeszedési számlára be kell fizetni.

IV. Fejezet

Hatályba léptető rendelkezések

9.§.

E rendelet 2010. január 1-jén lép hatályba. Egyidejűleg hatályát veszti a helyi adókról szóló 25/2005. (XII.27.) számú, valamint az azt módosító 11/2006. (IX.15.) és 11/2007.(XII.12.) számú rendelet.

Leányvár, 2009. november 30.

Tóth János
polgármester

Dr. Holicska Judit
jegyző

A rendelet kihirdetve:

Leányvár, 2009. december 1.

Dr. Holicska Judit jegyző

Mikulásünnepség Csúzon

2009. december 4-re szólt a meghívó, melyet a csúzi Képviselő-testületől kaptunk. Hétköznap lévén a falut a Leányvári Dalkör (kisebb létszám-ban, karmester és harmonikakíséret nélkül) és a Képviselő-testület részéről négy fő képviselte.

A kisbusz délután fél négyre ért a testvértelepülésre, ahol a színházteremben már folyt a műsor. A műsort óvodás és iskoláskorú gyermekek, a Nefelejcs Dalkör, valamint a szomszédos település- Für község Dalköre adta, mely gyönyörű karácsonyi dalokat tartalmazott. Dalkörünk előadása is sikert aratott a közönség körében.

A részünkre rendezett fogadás után az érsekújvári színház művészeinek előadásában magyar operett slágereket halhatott a nagyérdemű. Az előadás előtt a központ aulájában a Mikulás (az egyik képviselő, Lajkó Tamás, aki éppen 26 éve tölti be ezt a felelősségteljes beosztást) osztotta ki

a gyermekeknek az Önkormányzat csomagjait. A program további részében az esti batyus bálon csak rövid ideig maradhattunk, mert a buszvezetőnk másnap korán reggel ismét szolgálatba állt. Valamennyien nagyszerű élményekkel és érzésekkel indultunk haza.

Elmondható, hogy május óta a két település viszonyában nagyon szép, tartalmas dolgok történtek. Ez egy nagyszerű és egyenrangú kapcsolat, hiszen tudunk egymásnak segíteni, tudunk egymástól tanulni.

A kapcsolat mélyebb kiteljesedéséhez már csak az kell, hogy ne csak a Képviselőtestületek által szervezett kapcsolódási pontok jöjjenek létre, hanem spontánul a civil szféra által is.

Tóth János
polgármester

Önkormányzat

Változás a helyi adózásban

Leányvár közigazgatási területén jelenleg négyféle helyi adó kerül beszedésre. Helyi iparüzési adó, vállalkozók kommunális adója, gépjárműadó és telekadó. Ezek közül a helyi iparüzési adó mértéke – ahogyan szinte az egész országban- a maximális megengedett szinten van. Vállalkozók kommunális adójából jelentős bevétel nem képződik. A gépjárműadó mértékét pedig állami szinten szabályozzák. A telekadó az egyetlen helyben kivetett adófajta, amely jelentősebb bevételt eredményez a falu közös kasszájában (évente kb. 5-5,5 millió forintot). A telekadó 2003-ban került bevezetésre, és az eltelt években számos kritika merült fel vele kapcsolatban. Az első években minden belterületi telektulajdonos egységes adót fizetett, majd 2008-tól a 70 éven felüliek az adó harmada alól mentesültek. Az adórendszerben azonban a mai napig bennmaradt az az igazságtalanság, hogy adót kell fizetni azok után a belterületi ingatlanok után is, melyekre építkezni nem lehet, illetve a rajtuk való gazdálkodás már nem jövedelmező. Mindezek mellett az önkormányzatot jelentős bevételelvonások sújtják (központi költségvetési normatívák csökkenése), melyeket a falu működtetésének érdekében ellensúlyozni kell. A telekadó mértéke azonban a rendszerben rejlő igazságtalanságok miatt nem növelhető tovább, hisz azt nyilván mindenki megértheti, hogy az a telektulajdonos, aki nagyobb földterülettel rendelkezik, még nem feltétlenül vagyonos, és nem is biztos, hogy ezeknek a földterületeknek jelentős hasznát tudja húzni.

A közterhek igazságosabb elosztása érdekében, ezért az önkormányzat 2010-től áttér a telekadó és az építményadó együttes rendszerére.

Megmarad a telekadó, de 2010-től már csak a beépíthető telkek után kell adót fizetni. Mentesül az adófizetés alól minden beépítésre alkalmatlan telek (nem alakítható ki víz és elektromos csatlakozás, illetve nincs közút kapcsolata).

A beépített építési telkek jövő évtől nem telekadó, hanem építményadó kötelesek. A különböző adókategóriák kialakításakor figyelembe vette az önkormányzat a falu sajátosságait, a benne található ingatlanok összetételét. Az adó mértéke az építmény rendeltetésétől függően változó. A legmagasabb adóteher a lakás céljára szolgáló építményeket terheli, ennél számottevően kisebb az adó mértéke a pince, garázs és vállalkozási célú építmény után, valamint adómentes az állattartásra, növénytermesztésre szolgáló építmény, a hozzájuk tartozó

tároló, a szükséglakás, az egyházi, a szociális és oktatási intézmények.

Teljesen átalakul a kedvezmények köre is. Az első és legfontosabb kedvezmény megértéséhez egy kis kitérőt kell tenni. A jelenlegi önkormányzati finanszírozás szerint egy átlagos négyfős család (két aktív keresővel és egy kb. 4 éves 75 LE-s autóval) után az állami költségvetés alapszabályát, a személyi jövedelemadó 40 %-át utalja át, illetve gépjárműadót beszedését engedi át az önkormányzat részére, ami hozzávetőlegesen 85 ezer forintot tesz ki. Az így befolyó, mintegy 43 millió forintból kellene fenntartania az önkormányzatnak a közutakat, járdákat, polgármesteri hivatal, temetőt, biztosítani a közvilágítást stb. Minden Leányváron bejelentett lakcímmel rendelkező család tehát pusztán azzal, hogy a lakcím nyilvántartás szerint is itt él az állami költségvetésen keresztül kb. 85 ezer forinttal járul hozzá a közös költségeink viseléséhez. Ezt az összeget azonban azok után az ingatlan tulajdonosok után, akik nem rendelkeznek leányvári bejelentett lakcímmel, de a faluban élnek, illetve akik nem is élnek itt csak ingatlanuk van, nem utalja át az állam. Pedig számukra is fenntart a település minden fent említett szolgáltatást.

Mindezek ellentételezésére a telekadó és építményadó alapértékét csak a leányvári bejelentett lakcímmel nem rendelkező ingatlantulajdonosoknak kell megfizetniük. A leányvári bejelentett lakcímmel rendelkezőket a telek illetve lakás adójából 75 % kedvezmény illeti meg. További kedvezmény illeti meg az építményadóból minden, az ingatlanba bejelentett lakcímmel rendelkező lakó után a tulajdonost. Az egyedül élő nyugdíjasok az alapadóból 95 %, a két vagy több együtt élő nyugdíjas 90 % kedvezményt kap.

Az új rendszer reményeim szerint sokkal igazságosabb lesz, a fizetendő adó sokkal jobban fog igazodni az adózó vagyoni helyzetéhez, és a közös költségek viselésébe jobban be fogja vonni a nem Leányváron élő ingatlantulajdonosokat.

*Hanzelik Gábor
képviselő*

Az új telek -és építményadó bevallási íveket a Polgármesteri Hivatal januárban mindenki számára megküldi. Akinek nem áll rendelkezésére lakóházáról, egyéb építményéről alaprajz és a nyomtatvány kitöltésével nehezen boldogul, annak mind jómagam mind a hivatal dolgozói készséggel segítenek.

Ünnep

MAGYAR KARÁCSONY

Fehér Karácsony!
Tündököl az alvó házakon,
A béke halk harmóniája
Omlik be minden ablakon

Csend és éjszaka!
Puhán von be mindent az ég hava,
Istenem bár el soh'se múlna,
E csodás szent Karácsony éjszaka!

Isteni kisded!
Mosolyod melegít ma minden szívét,
Csodálva nézzük bájlón fénylő,
Ragyogó, ég-kék szemeidet

Hallga, csak, Hallga!
Mintha most ezernyi nagyharang zúgna,
Neki zúg, cseng, bong neki zeng mind,
A szívünk ma őneki húzza!

Zúgjon is mind ma!
Lelkünkben halk hang súgja és zsongja:
Az Ő ajándéka, Néki köszönjük,
E csodás, szent Karácsony éjszaka!

Dr. Miskolczy Kálmán
1943

A magyar irodalom bővelkedik szebbnél szebb karácsonyi versekben. E kevésbé ismert szép sorokra azért esett a választásom, mert hangulatával a Papok Évében emlékeztetünk községünk egykori plébánosára, a vers szerzőjére. A ma 88 éves Dr. Miskolczy Kálmán 1939-ben érettségizett a sátoraljaújhelyi piarista gimnáziumban. E szép költemény megírásakor már 22 évesen a budapesti Pázmáneum hallgatója volt.

1945-ben szentelték pappá. A hittudományi doktor, a budapesti Kalazantinumon (piarista főiskola) a filozófia és a görög nyelv tanára volt.

Öt különböző plébánián szolgált káplánként és plébánosként, mielőtt 1961-ben Leányvárra került plébánosnak. Közel ötévi

leányvári papi szolgálat után emigrált előbb Rómába, majd 1965-ben az Amerikai Egyesült Államokba. Azóta az amerikai magyar katolikusok köztiszteletben álló személyisége. 1966-tól gimnáziumi tanár, hitoktató, kórházi lelkész és templomigazgató egyaránt volt.

Idős korában is rendszeres tudósítója az amerikai magyar katolikus sajtónak. Lackawanna magyar híveinek plébánosa. Több tengerentúli magyar katolikus fórum fővédnöke, díszvendége és felkért ünnepi szónoka volt.

1961-től 1965-ig volt községünk plébánosa. Nagy műveltségével és szerény, csendes alázattal végezte munkáját.

A leányvári sportrajongóknak is kedvébe járt azzal, hogy híres rokonát a háromszoros olimpiai bajnok Papp Laci boksztól elhívta kultúrotthonunkba egy élménybeszámolóra. Ma is őrzöm Papp Laci autogramját. (Papp Laci anyai nagynénjét vette feleségül a plébános úr testvére)

Sokunkkal együtt 1961-ben templomunkban neki mondtuk el az egyházi eskünet. Későbbi hosszadalmas betegségem időszakában többször meglátogatott és még furulyázni is megtanított. Ma is hálás vagyok közel 50 éve mondott vigasztaló filozofikus mondataiért, amelyeket sok reményét vesztett betegnek idéztem már.

Írásos és telefonos megkereséseimre lapzártáig nem érkezett Tőle válasz, de biztosra veszem a leányvári híveit köszöntő kedves üzenetét, amelyet reményeim szerint későbbi újságunkban közzé tehetünk.

Szép sorai ma is időszerűek a magyar karácsonyon.

A béke halk harmóniájára és a kisded szívet melegítő mosolyára talán nagyobb szüksége van a magyar családoknak, mint 66 évvel ezelőtt!

Dr. Szakmár János

Ünnep

ELJÖVETEL

Hányszor elhalt
s fölütötte fejét
szívemben újra
akaratod, Uram.

Leányvár-Sárándháza, 2008. Advent hava

ÓESZTENDŐ BÚCSÚZTATÓ

(song)

Elszállt elszállt
fonák Időben
ez az év is.
Szegényebb lettem
nem gazdagabb.

Elszállt elszállt
fonák Időben
ez az év is.
Halkabb lettem
nem hangosabb.

Elszállt elszállt
fonák Időben
ez az év is.
Távolabb lettem
nem bátorabb.

Elszállt elszállt
fonák Időben
ez az év is.
Szomorúbb lettem
szomorúan.

Elszállt elszállt
fonák Időben
ez az év is.
Magányos lettem
magányosabb.

Elszállt elszállt
fonák Időben
ez az év is.
Hová megyek még?
Van-e utam?

(1991)

SZIKRÁK A CSILLAGSZÓRÓRÓL

Létderű

Két semmi közt a hallgatás.

Tudatalattimról

Kit tudom én micsoda.

Az éhenkórász fogyókúrája

Naponta csak egyszer eszem,
akkor is csak képletesen.

Másik valóság

Ameddig álmom élem,
nem csorbul elmeélem.

Én és a bálna

...ha lenyelem a bálnát —
nem kiabálnék...

A különös, mint olyan...

Ritkán jut eszembe valami,
s az a semmiség a Gondviselőm.

Összekötő szöveg

A férfibarátság sem más,
mint szellemi homoszexualitás.

Atavizmus

Ott üldögél Íj Apó,
hol kanyarul a Pó folyó.

Erők

Amíg Bacchus szól: huss!
Halál nyughass ! Kuss!

(EGYÜTT)működés ?

Svarcban halállal.
(1991-92)

Sárándi József

Leányvári segítő szervezetek bemutatása egy szociális kerekasztal beszélgetés kapcsán

Novemberben Leányvár község védőnője, Szikoráné Burányi Rita kezdeményezésére összeültek a leányvári nonprofit és civil szervezetek, valamint néhány állami szociális intézmény képviselője, hogy a válságra való tekintettel tapasztalatokat, információkat cseréljenek, miként tudnának összedolgozva többet, jobban segíteni a leányvári lakosoknak. A beszélgetést és az együttműködést segítette, egyrészt az, hogy a résztvevők ismerték egymást, hiszen mindenki leányvári, másrészt az is, hogy a képzeletbeli asztal „kerek” volt, tehát mindenki egyenrangú félként, minden hierarchikus alá-fölrendeltségi viszonytól mentesen mondhatta el észrevételét és gondolatát.

Az újságban, egy már korábban megjelent cikkemben írtam arról, hogy akinek segítségre van szüksége **bátran, kérjen segítséget**, és akinek csak információra van szüksége, **ne féljen kérdezni**, hisz „*nem kell, mindent tudunk, csak azt kell tudnunk, hogy kitől kérdezzünk!*”

A társadalmi együttélésnek meg van az az előnye, hogy a nehézhelyzetbe került segítséget kérhet, és segítségre találhat. Úgy gondolom, hogy fontos, hogy mindenki tisztában legyen azzal, hogy hova, milyen ügyben fordulhat. Az alábbi ábrában megpróbálom szemléltetni azt, hogy a leányvári lakosok milyen leányvári szervezetektől, személyektől kérhetnek segítséget és miben.

Fontos megemlítenem, hogy ezen a palettán **nem szerepel most a teljes szociális intézményháló (!)**, ezt majd más alkalommal tervezem ismertetni, illetve összességében megmutatni, mivel az újság oldalai végesek. De az alábbi ábrán olyan szervezeteket, illetve képviselőit láthatják, akik közvetett vagy közvetlen kapcsolatban vannak más intézményekkel, tehát ha segíteni közvetlenül nem tudnak, tovább tudnak irányítani minket a megfelelő helyre, és sokszor már ez is nagy segítség.

Dorog és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat Milyen tevékenységeket végez?

Házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, nappali ellátás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgálat

A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** biztosítja az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a probléma megoldása érdekében a szükséges intézkedés azonnali megtételét, indokolt esetben a

további egészségügyi és szociális alap – és szakellátás körébe tartozó ellátás kezdeményezését.

A **házi segítségnyújtás** olyan gondozási forma, amely az igénybevevő életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja, és a többször módosított 1/2000. (I.7) SZCSM rendelet szerinti szolgáltatásokat nyújtja.

Támogató szolgálat a fogyatékos személyek lakókörnyezetében történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Étkeztetés Azon szociális rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezés biztosítása, akik azt önmaguknak és eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Étkeztetésben kell részesíteni azt az igénylőt is, illetve általa eltartottat, aki kora vagy egészségi állapota miatt nem képes étkeztetéséről más módon gondoskodni.

Idősek Klubja Nappali ellátást nyújtó intézmény. A saját otthonukban élő szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni ellátására szolgál. A klubba felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapota miatt e támogatásra szorul. Forrás:

www.dtk.hu

Hogy kérhetek segítséget?

Dorog, Schmidt Villa kert 3. Leányvár szociális gondozója: Molnár Ottóné +36/30/225-7881;

molnar.ottone@citromail.hu

Családsegítő-és gyermekjóléti szolgálat

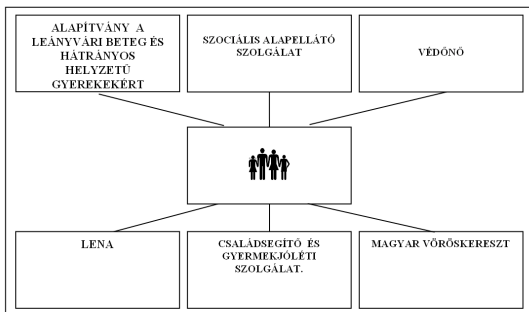
Miben tud segíteni?

Jogi tanácsadás, egészségkárosodás következményként lelki, mentális sérülések nyomán kialakult problémák, életviteli nehézségek és azok vonzatai, foglalkoztatással kapcsolatos és anyagi nehézségek esetén, családi kapcsolati, gyermeknevelési problémák, családon belüli bántalmazás esetén, ügyintézéshez segítség-

nyújtás, információhiány esetén tájékoztatás, ill. megfelelő intézményhez, szakemberhez irányítás

Mit tesz a családgondozó?

Meghallgatja az egyén, család panaszát, intézkedik annak orvoslására, szociális, mentálhigiénés és életvezetési tanácsadást végez, segítséget nyújt szociális, gyer-

leányvári szervezetek és képviselőik

Nyitott oldal

mekjóléti, gyermekvédelmi ügyek vitelében, családgondozással elősegíti a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását, amellyel hozzájárul a gyermek(ek) veszélyeztetettségének megszüntetéséhez, bizalmasan kezelnek minden információt.

Hogy vehetem fel a kapcsolatot a szolgálattal?

Leányvár község a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást társulási ellátási forma keretében működteti. A bázisintézmény székhelye **Dorog, Bécsi út 91. Tel. +36/33/441-730.**

A családsegítő szolgálat Leányvár községben heti egy alkalommal van jelen, ami részben ügyfélfogadásból, részben terepen végzett munkából tevődik össze. **Polgármesteri Hivatal Leányvár, SZERDA 9-12h-ig.** Előzetes egyeztetéssel más időpontban és helyszínen is felvehető a kapcsolat! A családsegítő szolgálat leányvári családgondozója: **Párkányiné Szabó Mária**, a gyermekjóléti szolgálat családgondozója: **Üveges Livia**

Védőnő

Milyen tevékenységet végez a védőnő?

A családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében való részvétel, a várandós anyák gondozása, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban. Az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása, ennek során az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint, az oktatási intézménybe nem járó, otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása. Családgondozás keretében, a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése, felismerése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához soron kívüli családlátogatás végzése a nevelési-oktatási intézményt ellátó védőnő írásbeli jelzése alapján. Figyelemfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról, az állami, civil karitatív családtámogatási formákról és lehetőségekről, a gyermek jogairól, az egészségügyi ellátáshoz való jogairól és a törvényes képviselő ez irányú feladatairól, kötelezettségeiről. Az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel. Forrás: [www. magyarorszag.hu/jogszabaly/](http://www.magyarorszag.hu/jogszabaly/)

Ki a védőnő és mikor érhető el?

Szikoráné Burányi Rita. Várandós tanácsadás: hétfő 9:00 -tól-11:00-ig, csecsemő tanácsadás: szerda 9:00-tól 12:00-ig, védőnői fogadóóra: hétfőtől-péntekig: 8:00-9:00- ig.

Alapítvány a leányvári betegek és hátrányos helyzetű gyermekekért

Az alapítvány kiknek, hogyan tud segíteni?

Kizárólag leányvári gyerekeknek segít, konkrét esetben, írásos kérelemmel, elbírálás alapján, pénzbeli segítségnyújtást ad konkrét betegcsoportoknál (cukorbeteg, sclerosis multiplexes gyermekek). Csak nagyon indokolt esetben adhat a szociális rászorultság miatt. Természetben nyújt segítséget.

Kit keressek?

Elérhetőség: Leányvár, Bécsi út 31/A. Kapcsolattartó: Érdi Ferencné, tel. +36 33 487-020.

+36 20 911 2201. E-mail: julika1210@freemail.hu

Hogyan segíthetek?

Csekkbefizetéssel (csekk a Védőnőnél, a postán és Érdi Ferencnénél). Az adó 1%-ával: adószám (1%) 18611605111. Átutalással: Számlaszám:11773401-502421100

MAGYAR VÖRÖSKERESZT

A Vöröskereszt mozgalom alapelvei:

A Genfi Egyezmények és Kiegészítő jegyzőkönyvek bizonyos mértékig az Alapelvek őrzői és védelmezői. A 7 Alapelv a Vöröskereszt és Vörös Félhold Mozgalom sajátja. A Mozgalom valamennyi résztvevője tiszteletben tartja azokat. Az Alapelvek nélkül megszűnne a Mozgalom. Az alapelvek a következők:

Emberiség: A Vöröskereszt és Vörös Félhold Mozgalom, amely abból az óhajból született, hogy a harcmezők sebesültjei megkülönböztetés nélkül segítségben részesüljenek, nemzeti és nemzetközi méretekben erőfeszítéseket tesz, hogy megelőzze és enyhítse az emberi szenvedést, bárhol következzen is be. Célja az élet, az egészség védelme, az emberi személyiség tiszteletben tartása. Elősegíti a népek közötti kölcsönös megértést, barátságot, együttműködést és tartós békét.

Pártatlanság: A szenvedés enyhítésére törekszik, ebben csak a rászorultság mértéke szerint tesz különbséget és elsőbbséget biztosít a legsürgősebb veszélyhelyzeteknek.

Semlegesség: Annak érdekében, hogy továbbra is élvezze mindenki bizalmát, az ellenségeskedések során a Mozgalom nem állhat egyik oldal mellé sem, és sohasem folytathat politikai, faji, vallási, illetve ideológiai természetű vitákat.

Függetlenség: A Mozgalom független. A nemzeti társaságok, miközben kormányaik segítői a humanitá-

Nyitott oldal

rius munkában, és alá vannak vetve országaik törvényeinek, mindig őrizték meg önállóságukat, hogy mindenkor a Mozgalom alapelveinek megfelelően cselekedhessenek.

Önkéntesség: A Nemzetközi Vöröskereszt és Vörös Félhold önkéntes segítő mozgalom, amelynek indítéka semmiképpen sem lehet az anyagi haszonszerzés.

Egység: Egy országban csak egy Vöröskereszt vagy Vörös Félhold Társaság létezhet, melynek mindenki előtt nyitva kell állnia. Emberbaráti tevékenységét az ország egész területére ki kell terjesztenie.

Egyetemesség: A Nemzetközi Vöröskereszt és Vörös Félhold Mozgalom világméretű intézmény, amelyben minden nemzeti társaságnak egyenlő jogai vannak, egyenlő a felelősségük és a kötelességük egymás segítésében. Forrás: <http://www.voroskereszt.hu/> küldetésünk

Tevékenységeik:

Energiaprogram, véradásszervezés, képzési programok, elsősegélynyújtás, adományozás, szociális segítségnyújtás, egészségfejlesztés, ifjúsági vöröskereszt

Hogyan segíthetek?

A Magyar Vöröskereszt által árusított bélyegekből származó összeggel. Decemberben gyerekek fognak bélyegeket árusítani Leányváron, amennyiben lehetőségük és szándékuk van arra, hogy segítsenek, lehetőségük nyílik rá, ha bélyeget vásárolnak tőlük.

Kit keressek?

A Magyar Vöröskereszt leányvári képviselője: **Gálicz Ferencné. Elérhetőség: +36 30 686-4309**

LENA

Missziója: A LENA azért tevékenykedik, hogy Leányváron és környékén a gyermekes családok és a hozzá fordulók egy olyan tevékeny, egészségközpontú közösséget alkossanak, amelynek tagjai értékvezéreltek és érzékenyek egymás igényeire. A LENA számukra programokat szervez a szabadidő tartalmas és hasznos eltöltéséhez, közösséget épít, adományokat közvetít, és érdekképviselőt lát el.

Mit kínál?

Gyermekprogramok, kézműves műhelyek, egészségmegőrzés, prevenció, szűrések, adományszervezés, és közvetítés (alapvetően természetbeni: tartós élelmiszer, ruhanemű, játék, könyv, gyermekápolási eszközök, sporteszközök, bútorok)

Miből működik?

Vállalkozási tevékenységet nem folytat, tevékenységét pályázati forrásból, tagdíjból és támogatásból finanszírozza, fizetett alkalmazottja, irodája nincs, így működési költsége minimális.

Hogyan tudom támogatni?

Közhasznú egyesületként adója 1%-ával kérjük, támogassa az egyesület programjainak megvalósulását, adományközvetítő tevékenységét. A **LENA Egyesület Adószáma: 18613425-1-11**. Önkéntes munkájával segítheti az adományszervezés, szállítás és osztás megvalósulását. Várják ötleteit, javaslatait a programkínálat bővítéséhez. Ne dobja ki, ajánlja fel a megunt, de jó állapotú ruhaneműket, játékokat, tartós fogyasztási cikkeket, kisbútorokat, sporteszközöket... Az egyesület várja hívását, és igyeksenek olyan családot találni, ahol a felajánlást örömmel fogadják.

Kit keressek?

Központi LENA telefonszám +36 30 585 3611, vagy +36 30 397 6832. Guttinné Zsuzsa e-mail: guttin@freemail.hu

Záró gondolatok:

A fenti személyeket minden bizonnyal mindenki ismeri. Azt, hogy milyen szervezetek, milyen módon tudnak segíteni nekünk, leányváriaknak, talán új információt is tartalmazott.

Mi a célja szociális kerek asztalnak?

A szociális kerek asztal egyrészt összehangol, másrészt igyekszik támogatási forrásokat felkutatni, támogatások gyűjtésére alkalmakat előkészíteni (pld. karitatív kávézó, jótékonysági bál, ...) egyeztet és dönt az így összegyűlt támogatások felhasználásáról, valamint ellenőrzi a célszerű felhasználást. Ez biztosíték lehet arra, hogy a leányváriaknak szánt támogatás helyben és ellenőrzöttén a megfelelő helyre kerüljön. Ennek érdekében, egy elkülönített folyószámlán lesz gyűjtve a támogatásokból befolyó összeg, melynek sorsáról a kerek-asztal tagjai közösen döntenek.

Miért adjak?

Mert nem tudhatom, hogy holnap nem nekem vagy családomnak lesz szüksége mások jóindulatára? A betegség, a baleset, vagy természeti katasztrófa, tehát bármilyen tragédia, bármikor, bárkivel megtörténhet, és lehet, hogy a család egyedül nem boldogul vele.

Miért Nekik adjak?

Mert, a **Te/Őn támogatásod/támogatása biztos**, hogy oda kerül, ahol **valóban szükség van rá**, és biztos, hogy **leányvári lakost** fog segíteni! **Segítsünk, hogy segíthessenek, hogy, ha egyszer nekünk lesz szükségünk segítségre, mi is segítségre találjunk!**

Madar Veronika

Akikre büszkék vagyunk

Visszajátszás

Farkas János Néptanító tanár úr emlékének

ELŐSZÓ HELYETT

1961 februárjában, az újratévesztés elől menekültünk nevelőszüleimmal a Békés megyei Bucsáról, a dunántúli Leányvárra.

Hamarosan összeismerkedtem a Farkas-házaspárral. Gyakran megfordultam náluk, sokat beszélgettünk. Egyik alkalommal elkottyantottam, hogy verseket írok. Véletlenül volt nálam néhány macskakaparással papírra vetett zsenge. Tetszett nekik, s folytatásra buzdítottak.

Következő látogatásomkor János bácsi Hegedűs Géza: *A költői mesterség* című verstan kötetével lepott meg. Célzatos gesztus volt ez részéről, s én komolyan vettem. Karácsonyra pedig a klasszikus francia író, Gustave Flaubert: *Érzelmek iskolája* című lélektani remekét kaptam ajándékba tőlük.

Kölcsönösen mélyült barátságunk, s így szinte észrevétlenül kapcsolódtam kulturális munkájukhoz, előbb az irodalombarátok köre szervezésével, majd *A köszívű ember fiaiban* voltam játszótársuk.

Akik a Zsóka néniék rendezte darabban szerepeltek, akik még élünk, ritka s véletlen találkozásaikkor ma is meghittebben köszönünk egymásnak, barátságosabban rázunk kezet, s megcsillan a derű fénye szemünkben, mert hajdan egy szép közös Nagy Játék részesei lehettünk.

*

Kedves János Bátyám,

Te, aki már több, mint három esztendeje az égi kórusban énekel, s ha olykor-olykor megroggyan az Úr a leépülő Teremtés látványától, ideiglenesen átadja Neked karnagyi teendőit. A mostani alkalomra eltávozást kaptál, s talán közöttünk ülsz azon a széken, melyet szellemtested számára üresen hagytunk. Pontosabban üresen hagyott az a kis leányvári és rédei gyülekezet, akik próbáljuk megidézni árnyékvilágban leélt háromnegyed évszázadod emberi, néptanítói mivoltának emlékeit. Ám rögtön fönnakadok előző mondatom szófaj szerinti árnyékvilág főnévnek jelentésén. Vajon nem lenne-e helyénvalóbb a világárnyék meghatározás?

1919. február tizenötödikén született a Vízöntőkor hajnalán, tizenkilenc nappal Ady Endre halála után, a huszadik század első, a magyarság sorsára talán végleg pecsétet tevő háború után, az Osztrák-Magyar Monarchia haláltusája után, az őszirózsás forradalom után, s a Károlyi Mihály nevével jelzett tétova polgári kormány bukása után.

Kun Béla bőrkabátos komiszárjai és leninfiúi kí-

méletlen vörös terrorja idején látott meg Téged a Nap. Különös ellentmondása a sorsnak, hogy épp Stromfeld Aurél vörös hadserege volt az utolsó erő, mely a szó szoros értelmében a végkimerülésig próbálta tartani, megvédeni a történelmi Magyarország határait.

Tudjuk, lehetetlenre vállalkozott. Alig egy évre rá, a Párizs környéki Trianonban a nagyhatalmak szentesítették azt a békeszerződést, amely szerint a szomszédos országok elcsatolhatták tőlünk a történelmi Magyarország területének kétharmadát, s az ország lakosainak bő harmadát.

Te, 1920-ban a Duna túloldalán, Észak-Komáromban, másfél évesen már nem voltál magyar állampolgár. Egyenletesen gyorsulva teljesedik be rajtunk Ady még a háború kirobbanása előtt írt rémlátomása.

Minden Egész eltörtött,

Minden láng csak részekben lobban,

Minden szerelem darabokban

Minden Egész eltörtött.

(Ady: Kocsi-út az éjszakában)

A maradék kilencvenháromezer négyzetkilométernyi aligországon, s majdnem – életen kívül rekedtél. Azóta nekünk a Pokol muzsikál itt is, ott is, hol a bátrak is rettegve élnek.

Kedves Bátyám,

ne gondold, hogy leckét akarok adni Neked históriából, csupán a könnyednek nehezen nevezhető mozdulatokkal földobott történelmi vázlatát kíséreltem megjeleníteni a kornak, amibe beleszülettél. Így próbálok néptanító nevelődésed indítékaira, személyed fogalomká, s mi több: legendává válásának értelmezésére hangolódni.

Az egységes nemzetállam szétesését követően – létezett olyan egyáltalán? . Illyés Gyula írta Adyról, hogy ő volt az utolsó nemzeti költőnk. Ha Ady Endre volt az utolsó nemzeti költőnk, belőled már csak kisebbségi magyar, Csilizpatasról befagyott Duna jegén Esztergomba szökve pedig anyaországi magyar néptanító növekedhetett. Szándékosan nyomatékostom néptanítótá elhívásod fogalmi ikerpárjának Istenbe és emberbe vetett hited üzemanyagával sorsvonallá szerveződött életedet.

Nyolc testvér közül hetediként jöttél a világra. Édesanyád vallomása szerint az egyetlen voltál, aki nem kínoztad meg a szülésnél. Nagyszüleid, szüleid, és testvéreid szeretete övezett az észak-komáromi házatok családi menedékhelyén.

Az udvar, a kert, a padlás, a szeneskamra, pince titkos birodalma volt boldog gyermekkorod játéktái-

Akikre büszkék vagyunk

toknak, de orgonához keverte a szél az ecetfák fanyar illatát s a nyitott utcai kanális csatornaszagát. A nagy családöt összetartó szeretet erejét azonban szinte állandóan fenyegette a szegénységgel kézen fogva járó éhség

Éhe a kenyérnek, Éhe a szónak, Éhe a szépnek...
(Ady)

Naplódból idézek: *Emlékszem egy jellemző epizódra: gyötört az éhség, Bagha Imra unokaöcsém nagy karéj zsíros kenyeret evett. Nem mertem tőle kérni, magam előtt is restelltem volna magam, inkább az mondtam, Imre, fogadjunk a zsíros kenyeredben, hogy azt a csomós madzagot, amit kezdedben tartasz pillanatok alatt kibogozom. Állt az alku, és én éhes életem minden energiájával, foggal-körömmel téptem, szaggattam a bogot, hogy enyém legyen a kenyér.*

Szemérmesen – a szemérem jellemed egyik alap tulajdonsága volt – hallgattad el, sikerült-e kibogoznod a csomót?

Ide kívánczik még egy idézeted: *Marika húgom akkortájt született. Sokat sírt, és hogy köldöksérve ne legyen, fűsliba helyezett koronással nyomatták le a köldökét. Óriási volt az inség. Sehol pénz a háznál. Zsír kellett volna hozni. Jó anyámnak eszébe jutott, hogy Marika gyomrát nyomja egy korona. Kivette, és gombot tett a pénz helyére.*

Dokumentum-részleteidhez nincs mit hozzáfűzőm, vagy mégis? Önsajnálát nélküli tényképek a nyomorról, átszőve az örök vesztesek tragikus humorával.

Móricz Zsigmond *Hét krajcár* elbeszélés-remeke villan eszembe. A történetben anya és kicsi fia tűvé teszik a házat a szappanra kellő hét krajcárért, de csak hatot találhatnak. A hetediket a hozzájuk alamizsnáért kopogtató koldustól kapták. A tüdővészese anyja ettől kacagni kezdett, kacagása fuldokló köhögésbe torkolt s vért hányt.

A tiszacsécsei születési Móricz, és az öregkomáromi Farkas János is megírta gyermekkoruk fekete országának mégis *Légy jó mindhalálig*ját.

Kedves Bátyám,

Genetikai örökséged, a Veled született intelligencia, a megalázottak és megszorítottak iránt érzett részvéted, szereteted, sorsközösségükkel történt kényszerűen korai azonosulásod, keresztyén hitbéli neveltetésed, természeti és emberi szépségekérti rajongásod miatt Isten talán már kisgyermekkorodban eleve elrendelte, hogy az általa is vert nép szolgálatába állj.

Érdeklődésed, érzékenységed, önkifejezési igé-

nyed szerzteágazó volt. Hamar rászoktál az olvasásra, írásra, rajzoltál, festegetté, a szomszéd épületben gyakorló dalárda pedig – melynek később magad is tagja lettél – énektehetséged hívta elő. A templomi orgona, a harmónium hallgatása zenetanulásra és zenejátszásra készítetted.

Kántortanítóként aztán szinte minden említett és említetlen műfajban megnyilatkozhattál: otthon, iskolában, templomban, gyülekezetekben.

Mágnes- és iránytüem ber vált belőled.

Közbevetés:

Mielőtt fizikában való járatlanságomon kezdenék mosolyogni, megjegyzem, amit a mágnes és iránytű összefüggéséről Farkas Jánossal kapcsolatban leírtam nem képtelenség, s még kevésbé képzelem.

Farkas János néptanító úr a mindenkori hatalom kiszolgáltatottjai, üldözöttjei, s áldozatai iránt volt – ritka erény! – lefelé együttérző.

Sármos megjelenése, hite, hihetetlennek tűnő ereje, tisztessége, műveltsége, önzetlenséggel párosult segítőkészsége jelleme alap tulajdonságai voltak, s rokonszenvesse, szeretetre méltóvá tették személyét a jóakarató emberek szemében.

Maga köré vonzotta a gyerekeket is.

1940. szeptember 1. Akkor kezdett tanítani egy észak-komáromi iskolában. Csudálatos hivatásbeli telítettséggel indult a pálya. A gyerekek éreztek valamit bennem és rajongásig körülvettek. Amint mentem az udvaron minden ujjamat egy-egy gyermek fogta. Élvezet volt tanítani, mert ezek a gyerekszemek tapadva csüngtek rajtam. Emlékszem egy elsős számtanórára, mikor az összeadás közepénél tartottam, kifutott egy kisfiú – a fogorvos fia –, és minden átmenet nélkül átölelte mindkét lábamat és csak annyit mondott: tanító bácsi, én úgy szeretem magát... aztán visszament a padjába.

A kollégák is összefont karral álltak és belesodálkoztak ebbe a magyarázhatatlan szeretetmegnyilvánulásba.

Tanító bácsi, én úgy szeretem magát – csúszott ki a gyerekszájon egy hálaadással fölérő mondat.

Az Úr közvetítő embere volt Ő, aki talán épp a személyiségén át sugárzó élethit-szeretetével tudta büvkörébe vonni a gyerek, kamasz és felnőtt híveket, fiatalokat és öregeket, az ingadozókat, az útkezeseket, de még a hitehagyottakat is.

Mágnes- és iránytüem ber volt – írtam fõntebb -, aki a szívével gondolkodott s az eszével érzett.

Úgy vélem Kedves János Bátyám, ez a magatartás világárnyékban teremtv megélt életed legendájá-

Akikre büszkék vagyunk

nak egyik lehetséges olvasata, és az a bátorság is az, mellyel Leányvárra költözésetek után – épp az idén fél évszázada! – jelképesen bár, de jól odakentél egy vérről kitömött emberszabású bábnak.

Nekünk erősen össze kell fognunk a falu svábsága ellen – szólított fel egy gyűlölködő nímánd, aki polipcsápjával próbált befogni, füt-fát ígérve Neked.

Íde jegyzem válaszodat: *én e faluban mindenki tanítója akarok lenni, mert a szeretet nyelvét mindenki érti, és ez hozza össze az embereket.*

Mondták is többen, kár volt tengelyt akasztanom veled, mert ennek a keze mindenhova elér.

Az Úr útjai kifürkészhetetlenek, az illetőt igen rövid idő múlva politikai okok miatt letartóztatták. Eltűnt a történelem süllyesztőjében.

Én maradtam tizenkilenc és fél évig, hogy annál nagyobb legyen Isten dicsősége.

És mi történt 1967. augusztus tizenötödikéig, Rédére költözésetekig? – faggatom tovább emlékezetből írt naplód zaklatott sorait.

1954-ben Kecskeméten, Egerben és Budapesten hat félév kollokviumi vizsgáit letéve ragyogó eredménnyel megszereztem a tanári oklevelet. Tekintve, hogy másoknak még akkor nem volt ilyen papírja, a kollégák megosztva fogadták az eseményt.

Nagy szegénység, alacsony kereset. A lelki élet gyakorlása miatt az ideológiai nagyhatalom mindeből kirekesztett.

Mennyire vártam a pedagógusnapi jutalmat, hogy annyi munka után csak kapok valamit, de egyszer se jött se jutalom, se fizetésemelés, se elismerés.

A régi-régi épületet melyben laktunk egy rokonunk révén, - aki a pénzügnél dolgozott – sikerült felújítani. Alighogy elkészült a Vb-titkár megvette magának. Nagy ellenségem lett, vastag dosszié ágált ellenem. Kétségbeesítő állapot: négy gyerekkel a semmiben.

Az idő tájt így imádkoztam: Uram, tudom, hogy segítesz rajtam, de hogyan, azt csak Te tudod.

És mit ad Isten -?

1965 nyarán, az akkor már rendező akadémiát végzett Zsókát Tatabányára hívták, hogy rendezze meg a soron következő kéthetes színjátszó tanfolyamot. A tanfolyam résztvevői falusi pedagógusokból szerveződtek. Zsókát csakhamar megszerették. Az egyik tanító azt mondta neki: de jó lehet annak a falunak, ahol maga a kultúrvezető. Zsóka elmondta, hogy mi van velünk és kilátástalan lakáshelyzetünket is említette.

- Mi a férje? – kérdezte a rédei tanító.

- Magyar-történelem szakos tanár, felelte a feleségem.

Németh Vilmos összecsapta a kezét: pont az kell nekünk!

A tanfolyam után Vilmos beszámolt a történetekről Szűcs Bandinak, aki régi barátom volt.

Nemsokára meglátogattak Leányváron, és hívtak minket Rédére.

Nehezen mozdultam, mert szerettem itt a családi fészket, szerettem a falut.

Harmadszorra a tanácselnök is velük jött.

1967. augusztus tizenötödikén, Rédén új fejezete kezdődött életemnek.

*

Ledolgoztál az ott sem könnyű terepen is tizen-nyolc viszontagságos évet, Isten nagyobb dicsőségére.

Úgy legyen – mondanám, de napról napra észlelem: hogyan múlik el visszafordíthatatlanul a világ dicsősége, mert a hit hitetlen, a szeretet szeretetlen, a hűség hűtlen, a becsület becsstelen, s a bizalom bizalmatlan.

Mások helyett is furdal a lelkiismeret, hogy csak elhantolásod napján – 1995. május huszonegyedikén – a rédei temetőben vehette kézhez Zsóka néni, Leányvár diszpolgárává avatásod oklevelét, azt az elismerést, amit rég, még életedben meg kellett volna kapnod.

Ám azon a verőfényes májusi délutánon Te már a kozmosz egyetemes polgáraként szelíd, megbocsátó mosollyal néztél, hogy mi történik földi maradványod körül.

*

Ady Endre a szilágysági nyakas kálvinista költőzseni írta 1907-ben:

*„Mi mindig mindenről elkésünk,
Késő az álmunk, a sikerünk,
Révünk, nyugalunk, ölelésünk,
Mi mindig mindenről elkésünk.”*

*

Szined előtt meghajolok tisztelettel, mélyen, remélve, hogy példád, s Lélekjelenlétéd élménye szívünkben még sokáig megmarad.

Farkas János, ha élne, idén lett volna kilencven éves.

Farkas János

Közzelvények

Ezúton szeretnénk megköszönni mindazoknak, akik a szeretet virágaival és jelenlétükkel megtisztelték és elkísérték édesanyánkat utolsó útjára.

Zsolnay József és a gyászoló család

Köszönetnyilvánítás

Szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik a baleset napján, illetve az azt követő napokban segítettek, támogattak engem és családomat. Mindenkit felsorolni nehéz volna, kihagyni pedig senkit sem szeretnék, ezért **MINDENKINEK** köszönöm!

Nagy Aranka és családja

Felhívjuk a tisztelt lakosság figyelmét, hogy a tavaszi lomtalanítás előtt ismét vasgyűjtést szervezünk, előre is köszönjük a félretett vashulladékot!
Hamvas András és az iskola nyolcadikos tanulói

400 darab bontott téglá 20 Ft/db áron eladó. Érd.: +36 20 985 0824

MEGHÍVÓ

Sok szeretettel meghívjuk Önt s kedves családját 2009. december 19-én 15 órai kezdettel a Művelődési Házban tartandó Falukarácsonyra. Kis műsorral, nagy szeretettel és finom sütivel várunk mindenkit!

Szilveszteri bál Leányváron az újonnan megnyílt HOLZHAUS bajor étteremben. Finom vacsorával, pezsgővel és hangulatos élő zenével várjuk kedves vendégeinket.

**Belépődíj: 3.500 Ft
Asztalfoglalás:
+36 30 682 9176**

Közlemények

**Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Békés, Boldog
Új Évet kíván Leányvár község Önkormányzata
és hivatali apparátusa!**

**Békés Karácsonyi Ünnepeket és eseményekben
gazdag Boldog Új Évet kívánunk!**

Köszönjük támogatóinknak, segítőinknek és kultúr csoportjaink valamennyi tagjának egész éves munkáját!

*Leányvári Német Kisebbségi Önkormányzat
Leányvár Német Nemzetiségi Kulturális Közhasznú Egyesület*

*BOLDOG BÉKÉS KARÁCSONYT ÉS EGÉSZSÉGBEN GAZDAG
ÚJ ÉVET KÍVÁNNAK A FALUSZÉPÍTŐK ÉS KÖRNYEZETVÉDŐK!
A TISZTA ÉS RENDEZETT LEÁNYVÁRÉRT VÉGZETT EGÉSZ ÉVES
SEGÍTSÉGET MINDANNYIUNK NEVÉBEN KÖSZÖNJÜK!*

**ÁLDOTT, BÉKÉS KARÁCSONYT ÉS
EREDMÉNYES ÚJ ÉVET KÍVÁNNAK**

Az újság szerkesztői

Anyakönyvi hírek

Elhunyt:

Sipos Gyula Lajos (2009. november 22.)
Zsolnay Józsefné (2009. november 28.)

Születésnapjukat ünneplik:

Sok boldogságot és jó egészséget kívánunk
decemberben született polgártársainknak.
Külön gratulálunk a szép kerek évfordulóhoz:

Kniebeiszer Ferenc (60)
Kristóf István (60)
Meszes-Bábszki Mihály (80)
Weisenburger Bálintné (80)

... Impresszum ...

Leányvári Újság – Leinwarer Zeitung · Leányvár
község lapja · Megjelenik minden hónap 15-én ·
Lapzártá: minden hónap elsején · Kiadja: Leányvár
község Polgármesteri Hivatala · Sokszorosítás: FÉBÉ
Kft. · Megjelenik 650 példányban · Főszerkesztő:
Domavári Zsanett · Szerkesztő: Madar Veronika ·
Hirdetésfelvétel a Polgármesteri Hivatalban · Hirde-
tések árai: egy oldal 12.000 Ft + Áfa, fél oldal 6.000
Ft + Áfa, negyed oldal 3.000 Ft + Áfa. · Lakossági
apróhirdetések közzététele ingyenes.
Elérhetőség: leanyvariuj sag@freemail.hu
Észrevételeiket, kérdéseket a Polgármesteri Hivatal-
ban elhelyezett gyűjtőládán keresztül juttathatják el a
szerkesztőségnek.

2009. december 13.

ISSN 2060-4874